

Dosarul nr. 2ra-1343/22
2-20046484-01-2ra-22092022

Prima instanță: Judecătoria Cahul (sediul central), (jud. D. Bosîi)
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. R. Petrov, N. Bondarenco, S. Pilipenco)

Î N C H E I E R E

09 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând admisibilitatea recursului declarat Manolache Eugeniu, reprezentat de avocatul Todorov Maxim,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de AP „Biroul Național al Asigurătorilor Auto” împotriva lui Manolache Eugeniu cu privire încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare, cheltuielilor de instrumentare a dosarului, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost respinsă cererea de apel declarată de către Manolache Eugeniu și menținute încheierea din 24 septembrie 2020 și hotărârea din 24 decembrie 2020 a Judecătoriei Cahul (sediul central),

c o n s t a t ă :

La 05 mai 2020, AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” (în continuare BNAA) a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Manolache Eugeniu cu privire încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare, cheltuielilor de instrumentare a dosarului, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 17 iulie 2015, în or. Cahul a fost produs un accident rutier în rezultatul căruia automobilul de model Volkswagen Passat condus de Luchian Sergiu a fost tamponat de autovehiculul de model Ford Transit condus de Manolache Eugeniu.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MA103165453 din 17 iulie 2015, pârâtul a fost recunoscut vinovat de comiterea accidentului rutier și totodată sancționat pentru încălcarea prevederilor pct. 49 din Regulamentul circulației Rutiere și art. 242 alin. (1) Cod contravențional al RM (încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulație rutieră soldată cu deteriorarea neînsemnată a vehiculelor, a încărcăturilor, a drumurilor, a instalațiilor rutiere, a altor instalații sau a altor bunuri).

La 27 decembrie 2018, pârâitul Luchian Sergiu s-a adresat cu o cerere către BNAA, solicitând acordarea despăgubirilor ce i se cuvin conform prevederilor legale în vigoare, ca urmare a prejudiciului suferit în accidentul de circulație produs, având în vedere că pârâitul nu deținea poliță RCA internă.

Ca urmare a faptului că pârâitul nu a respectat dispozițiile art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule”, la 08 mai 2019, BNAA în temeiul art. 33 alin. (3) din Legea menționată și în baza Ordinului nr. OVS 192/19, a achitat în beneficiul lui Luchian Sergiu despăgubirea de asigurare în sumă de 18 444,13 lei din mijloacele Fondului de Protecție a Victimelor străzii.

La 27 iulie 2015, pârâitul a fost înștiințat prin telegramă despre necesitatea participării sale la examinarea defectelor cauzate automobilului Volkswagen Passat, însă la examinarea respectivă pârâitul nu s-a prezentat, iar procesul-verbal de constatare a daunelor a fost întocmit în lipsa acestuia.

La 07 mai 2019, în adresa pârâitului a fost expediată o scrisoare (recepționată de către pârât) prin care a fost informat despre necesitatea prezentării acestuia la adresa BNAA, pentru a face cunoștință cu procesul-verbal de constatare a pagubelor dar și despre necesitatea perfectării tuturor formalităților necesare în cazul în care ultimul este de acord să achite suma despăgubirii de asigurare dar și înaintarea eventualelor obiecții.

Totodată, la 09 septembrie 2019, în adresa pârâitului a fost expediată pretenția 02-2070/19 prin care BNAA a solicitat de la acesta recuperarea despăgubirilor acordate lui Luchian Sergiu, în sumă de 18 444,13 lei, precum și a cheltuielilor pentru evaluarea pagubelor, suportate de BNAA, în mărime de 800 de lei.

Astfel, având în vedere faptul că accidentul rutier în urma căruia BNAA a achitat despăgubirea de asigurare solicitată spre a fi încasată din contul pârâitului a avut loc în or. Cahul, iar dreptul BNAA de a înainta acțiune în regres este reglementat de prevederile Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, în situația prezentei spețe reclamanta este în drept să aleagă instanța competentă în cauzele în materie de asigurare.

A precizat că pârâitul este obligat (în calitatea sa de persoană răspunzătoare de producerea prejudiciului în sensul Legii menționate și al Regulamentului privind Fondul de protecție a victimelor străzii) de a restitui suma în mărime de 19 244,13 lei, or, contrar obligațiilor legale Manolache Eugeniu nu deținea polița de asigurare pentru automobilul al cărui utilizator era la momentul comiterii accidentului rutier. Acest fapt se confirmă prin extrasul din registrul general asigurări interne, potrivit căruia la data și ora comiterii accidentului rutier autovehiculul condus de pârât nu era asigurat.

Mai mult, drept consecință, pentru neexecutarea în termen a obligației de plată ca urmare a somației expediate în adresa pârâitului, în corespundere cu prevederile art. 618 și art. 619 alin. (2) din Codul civil, acesta este ținut să plătească părții reclamante dobândă de întârziere, calculată în mărime de 1777,05 lei începând cu data de 21 septembrie 2019 (data scadentă) până la 30 aprilie 2020, conform calculului anexat la acțiune.

În instanță reclamanta a solicitat încasarea din contul lui Manolache Eugeniu

în beneficiul BNAA a despăgubirii de asigurare în mărime de 18 444,13 lei, a cheltuielilor de instrumentare a dosarului de daune în mărime de 800 lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 1 777,05 lei, taxei de stat în sumă de 630,65 de lei, a cheltuielilor de judecare a pricinii sub forma cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 1 500 de lei și pentru transport în mărime de 505,98 lei.

Prin hotărârea din 24 decembrie 2020 a Judecătoriei Cahul (sediul central) acțiunea a fost admisă parțial, fiind respinsă pretenția cu privire la încasarea cheltuielilor pentru transport.

Prin decizia din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Cahul, a fost respinsă cererea de apel declarată de către Manolache Eugeniu și menținute încheierea din 24 septembrie 2020 și hotărârea din 24 decembrie 2020 a Judecătoriei Cahul (sediul central).

În consolidarea hotărârilor sale instanțele au reținut că Manolache Eugeniu, fiind posesor al automobilului de model Ford Transit, în timpul producerii accidentului din 17 iulie 2015, nu poseda asigurarea obligatorie eliberată, deși avea obligația pozitivă potrivit art. 4 din Legea nr.414 din 22 decembrie 2006, circumstanță ce a permis adresarea lui Luchian Sergiu către BNAA, iar ultimul la rândul lui are dreptul în regres de a solicita încasarea despăgubirii de asigurare.

Referitor la argumentele lui Manolache Eugeniu cu privire la tardivitatea acțiunii, invocate atât în prima instanță cât și în instanța de apel, instanțele au evidențiat că termenul de prescripție de 3 ani, a acțiunii în repararea prejudiciului material, a început a curge nu din data producerii accidentului rutier – 17 iulie 2015, ci din momentul când persoana vătămată a cunoscut sau trebuia să cunoască despre existența prejudiciului și persoana obligată să-l repare, așa cum prevede art. 1424 alin.(1) Cod civil. Or, Luchian Sergiu a aflat despre necesitatea adresării cu o solicitare către persoana obligată în repararea prejudiciului cauzat de pârât, în rezultatul pronunțării hotărârii Judecătoriei Cahul din 29 decembrie 2016, prin care acțiunea lui Luchian Sergiu împotriva lui Manolache Eugeniu cu privire la încasarea prejudiciului material și moral cauzat a fost respinsă.

În aceeași ordine de idei, faptul achitării sumei despăgubirii de asigurare către Luchian Sergiu, a fost determinat de momentul adresării păgubitorului Luchian Sergiu la BNAA pentru achitarea despăgubirii, și nicidecum de momentul producerii accidentului rutier, or, la data producerii accidentului BNAA nu cunoaștea și nici nu avea cum să cunoască despre dreptul său la acțiune în regres.

La 30 august 2022 (prin oficiul poștal), Manolache Eugeniu, reprezentat de avocatul Todorov Maxim a contestat cu recurs decizia din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Cahul, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca tardivă.

În motivarea recursului a indicat că la emiterea deciziei instanța de apel a interpretat în mod eronat legea.

La 26 octombrie 2022, BNAA, reprezentat de avocatul Popescu Ileana, a depus o referință la recursul declarat de către Manolache Eugeniu, solicitând considerarea acestuia ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 30 iunie 2022, a fost expediată părților, reieșind din scrisoarea de însoțire la 12 august 2022, iar reieșind copia avizelor de recepție la 17 august 2022 și recepționată la 27 august 2022. Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, referință, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Manolache Eugeniu, reprezentat de avocatul Todorov Maxim, inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Manolache Eugeniu, reprezentat de avocatul Todorov Maxim, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu

doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Manolache Eugeniu, reprezentat de avocatul Todorov Maxim.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Manolache Eugeniu, reprezentat de avocatul Todorov Maxim.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic